

Νέα πρόσωπα και ισορροπίες

Το «εκσυγχρονιστικό μπλοκ» προωθεί
στην κυβέρνηση ο Κ. Σημίτης

Η ανακατανομή ρόλων, ή αλλιώς το νέο «μοίρασμα της τράπουλας», και όχι οι ριζικές αλλαγές στην «ανθρωπογεωγραφία» του ΠΑΣΟΚ, υπήρξαν ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της πρώτης διετίας του πρωθυπουργού κ. Κωνστ. Σημίτη στην κορυφή της κυβερνητικής και κομματικής πυραμίδας. Πέρα από το γεγονός ότι ο κ. Σημίτης στα πρώτα του βήματα προς την πρωθυπουργία στηρίχθηκε αποκλειστικά σχεδόν στην «κίνηση των τεσσάρων», δηλαδή στους κ. Βάσω Παπανδρέου, Θεοδ. Πάγκαλο και Παρ. Αυγερινό, η βούλησή του να καταδείξει ότι επιθυμεί να είναι επικεφαλής «όλου του ΠΑΣΟΚ», αλλά και κυρίως οι ισορροπίες που διαμόρφώθηκαν μέσα από την ψηφοφορία για την ανάδειξη του διαδόχου του Ανδρέα Παπανδρέου τον οδήγησαν τελικά σε ένα «ενωτικό» κυβερνητικό σχήμα.

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Στην πρώτη του κυβέρνηση κατέλαβαν κορυφαία υπουργεία οι δύο αντίπαλοί του στη μάχη για την πρωθυπουργία, δηλαδή οι κ. Τσοχατζόπουλος και Αρσένης. Επίσης, σε σημαντικές θέσεις αξιοποιήθηκαν τα άλλα «πρωτοκλασάτα» στελέχη του ΠΑΣΟΚ, όπως οι κ. Σκανδαλίδης, Λαλιώτης, Κακλαμάνης, Παπαντωνίου, Παπαδόπουλος, Γ. Παπανδρέου και Βενιζέλος μαζί βεβαίως με τους κ. Πάγκαλο και Βάσω Παπανδρέου, που δεν κατείχαν στην τελευταία κυβέρνηση Παπανδρέου υπουργικά χαρτοφυλάκια. Η διανομή αυτή των ρόλων σηματοδοτούσε πάντως κατ' ορισμένους και τη ρητή απόφαση του κ. Σημίτη, να μην εκχωρήσει εξουσίες «συμπρωθυπουργικών» στα κορυφαία στελέχη του κόμματος. Γεγονός που εξηγεί την επιμονή, ακόμη και τώρα, παραγόντων του κόμματος, να λειτουργήσει στο ΠΑΣΟΚ μια «ηγετική ομάδα» που θα λαμβάνει συλλογικά αποφάσεις για τους βασικούς άξονες της κυβερνητικής πολιτικής.

Επίσης, σε ένδειξη αναγνώρισης των υφισταμένων τότε συσχετισμών ο κ. Σημίτης συμπεριελάβε στην πρώτη του κυβέρνηση πολιτικούς «φίλους» του κ. Τσοχατζόπουλου, όπως οι κ. Γ. Δασκαλάκης, Κοτσκάς, Ανωμερίτης και Μωραΐτης και του κ. Αρσένη, όπως οι κ. Μπεντενιώτης, Φαρμάκης και Κουρής. Αντίθετα, σε μια εμφανή προσπάθεια να σηματοδοτήσει την «τομή» με τον παπανδρείκο παρελθόν απομάκρυνε τους λεγόμενους «προεδρικούς» όπως οι κ. Παπούλιας, Ποττάκης, Σηφουνάκης, Κασιφάρας, Βαλυράκης, Λιβάνης, Κουλούρης, ορισμένοι εκ των οποίων αποτελούν έκτοτε τη «ραχοκοκαλιά» της εσωκομματικής αντιπολίτευσης στο ΠΑΣΟΚ.

Η επικράτηση του κ. Σημίτη στο Συνέδριο και κυρίως η εκλογική του νίκη στις 22 Οκτωβρίου του 1996, δεν οδήγησε σε ουσιαστικές ανακατατάξεις στις κορυφαίες υπουργικές θέσεις. Επέτρεψε όμως στον κ. Σημίτη να μεταθέσει τον κ. Αρσένη από το «κρίσιμο» υπουργείο Αμυνας στο υπουργείο Παιδείας. Και, κυρίως, να αντικαταστήσει τους «πολιτικούς προστατευόμενους» των δύο αντιπάλων του στη μάχη της πρωθυπουργίας, με μια νέα γενιά στελεχών του «εκσυγχρονιστικού μπλοκ» που του δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου όλων σχεδόν των τομέων της κυβερνητικής δράσης: Οι κ. Μαντέλης, Σουμάκης, Μπαλτάς, Χριστοδουλάκης, Βερελής, Πρωτόπαπας, Κοτσώνης και η κ. Άννα Διαμαντοπούλου ανέλαβαν ως υφυπουργοί κρίσιμα χαρτοφυλάκια. Και, κατ' ορισμένα τουλάχιστον μέλη του «εκσυγχρονιστικού μπλοκ», θα μπορούσαν να αποτελέσουν στο μέλλον την «ηγετική ομάδα» του νέου ΠΑΣΟΚ» εάν συνεχισθούν οι διαφοροποιήσεις -ή διακριτικές αποστάσεις- κορυφαίων κομματικών και κυβερνητικών στελεχών από πτυχές του κυβερνητικού έργου εκτός του τομέα ευθύνης τους.

Τέλος, η εποχή Σημίτη σφραγίσθηκε από την είσοδο στο πολιτικό σκηνικό ανθρώπων που δεν κατέλαβαν κυβερνητικές θέσεις αλλά διαδραματίζουν κατ' ορισμένους καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Ως παραδείγματα αναφέρονται οι κ. Θέμελης, Τσουκάτος, Κοσμίδης, Δ. Παπούλιας που έχουν πάντως θεσμοθετημένο ρόλο και άλλοι, όπως οι κ. Ροζάκης, Σπράος, που δεν έχουν, αλλά στις απόψεις τους λέγεται ότι δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα ο πρωθυπουργός.

«ΑΘΗΝΑ ΠΡΩΗ»
25/1/98